SPORT

Dette faktablad forklarer, hvordan EU støtter sport ved at fremme sportens sociale, uddannelsesmæssige og økonomiske rolle, og det fremhæver EU's arbejdsplan for sport (2024-2027) og centrale initiativer såsom Erasmus+ Sport og den europæiske idrætsuge. Det beskriver retsgrundlaget og målene for EU's sportspolitik samt Europa-Parlamentets bidrag med hensyn til ligestilling mellem kønnene, integritet inden for sport, anerkendelse af e-sport og forsvar af menneskerettighederne i forbindelse med store sportsbegivenheder.

RETSGRUNDLAG

Kommissionen lagde grundlaget for EU's sportspolitik med hvidbogen om idræt fra 2007 og **Pierre de Coubertin-handlingsplanen**.

Med Lissabontraktaten fik EU en særlig kompetence på sportsområdet, som blev fastsat i følgende artikler i **traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)**:

— **Artikel 6, litra e), i TEUF** giver EU kompetence til at understøtte eller supplere medlemsstaternes tiltag på sportsområdet.

— **Artikel 165, stk. 1, i TEUF** fastsætter, at "Unionen bidrager til fremme af sport i Europa og tager i den forbindelse hensyn til sportens specifikke forhold, dens strukturer, der bygger på frivillighed, og dens sociale og uddannende funktion."

— **Artikel 165, stk. 2, i TEUF** omhandler "at udvikle sportens europæiske dimension ved at fremme retfærdighed og åbenhed i sportskonkurrencer og samarbejde mellem de organisationer og myndigheder, der har ansvar for sport, samt ved at beskytte sportsudøvernes, især de yngstes, fysiske og moralske integritet."

— **Artikel 165, stk. 4, i TEUF** fastslår, "at Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med uddannelsesforhold og sport, herunder navnlig Europarådet".

MÅL

EU's mål er at:

— fremme retfærdighed, åbenhed og integritet i sportskonkurrencer

— støtte sport med henblik på at forbedre den generelle trivsel og bekæmpe racisme, social udstødelse og ulighed mellem kønnene

— beskytte og fremme de betydelige økonomiske fordele, som sport giver i hele EU

— at anvende sporten som en løftestang til at styrke de eksterne forbindelser.

Hvert af disse punkter vedrører sportens rolle i samfundet, sportens økonomiske dimension og sportssektorens politiske og retlige rammer.

RESULTATER

A. Politikudvikling

1. Hvidbogen om idræt og Pierre de Coubertin-handlingsplanen

Kommissionens hvidbog om sport fra 2007, der blev ledsaget af Pierre de Coubertin-handlingsplanen, som indeholdt konkrete forslag til yderligere EU-tiltag, var det første "omfattende initiativ" om sport, som EU tog. Ved hjælp af gennemførelsen af de foreslåede foranstaltninger samlede Kommissionen sig nyttig viden om spørgsmål, der bør tages op i fremtiden. Hvidbogen og handlingsplanen opstiller flere mål, herunder:

— styrkelse af sportens rolle i samfundet

— forbedring af folkesundheden gennem fysisk aktivitet

— fremme af de frivilliges aktiviteter

— styrkelse af sportens økonomiske dimension og spillernes frie bevægelighed

— bekæmpelse af korruption og hvidvask af penge og

— regulering af medierettigheder.

2. Meddelelsen om udvikling af sportens europæiske dimension

Kommissionens hvidbog om sport og Lissabontraktatens ikrafttræden i 2009 banede vejen for Kommissionens meddelelse fra januar 2011 med titlen "Udvikling af sportens europæiske dimension". Denne meddelelse omhandlede sportens overordnede rolle, navnlig hvad angår dens bidrag til bedre beskæftigelsesegnethed, social inklusion og folkesundhed. Den fokuserede også på aspekter vedrørende internationale sportsbegivenheder, herunder undertegnelsen af Europarådets antidopingkonvention, sikkerhedsordninger og krav til sportsbegivenheder samt standarder for adgang til sportsbegivenheder og -pladser for personer med handicap. Desuden satte den fokus på økonomiske spørgsmål vedrørende sport, herunder kollektivt salg af medierettigheder, intellektuelle ejendomsrettigheder, gennemsigtig og bæredygtig sportsfinansiering samt anvendelse af statsstøttereglerne inden for sport.

3. EU-arbejdsplanen for sport

EU-arbejdsplanen for sport er et af de vigtigste EU-dokumenter om sportspolitikken. Den fokuserer på EU's nøgleaktiviteter på området og fungerer som et vejledende instrument til fremme af samarbejdet mellem EU-institutionerne, medlemsstaterne og interessenter på sportsområdet.

Den første arbejdsplan for sport (2011-2014) blev vedtaget af Rådet i 2011. Den femte EU-arbejdsplan for sport (2024-2027) blev formelt vedtaget af Rådet den 14. maj 2024. Den indeholder en ajourført strategisk ramme med tre hovedprioriteter:

— sportens integritet og værdier

— sportens socioøkonomiske og bæredygtige dimensioner

— deltagelse i sport og sundhedsfremmende fysisk aktivitet.

Arbejdsplanen lægger større vægt på tværsektorielle udfordringer såsom bæredygtighed, mental sundhed, digital innovation inden for sport og tilgængelig infrastruktur. Medlemsstaterne, Kommissionen og den organiserede sportsbevægelse (herunder sportsorganisationer, -sammenslutninger, -klubber og -foreninger) opfordres til at samarbejde om at gennemføre den gennem struktureret dialog, overvågning og tematiske arbejdsgrupper.

B. Tiltag

1. Erasmus+

Sport er en integreret del af Erasmus+, som er programmet for EU's tiltag på områderne uddannelse, ungdom og sport. Det nuværende program for 2021-2027 afsætter 1,9 % af sit samlede budget til sport.

Erasmus+ fremmer læringsmobilitet for personale i sportssektoren og partnerskaber for samarbejde med henblik på at forbedre kvalitet, inklusion, kreativitet og innovation inden for sport og sportsorganisationer. Tiltagene omfatter virtuelle læringsmuligheder, etablering af partnerskaber for samarbejde og udveksling af bedste praksis og støtte til almennyttige arrangementer, der behandler spørgsmål af relevans for breddeidræt.

I 2025 tiltrak indkaldelser vedrørende sport i Erasmus+ øget interesse, og der blev modtaget ca. 2 390 forslag – en stigning på 34 % i forhold til 2024. I alt blev 350 projekter udvalgt til finansiering med et budget på over 67 mio. EUR.

2. Den europæiske idrætsuge

Parlamentet foreslog for første gang en europæisk idrætsdag for hele EU i sin beslutning fra februar 2012 om sportens europæiske dimension. I september 2015 blev den europæiske idrætsuge (EWOS) lanceret for at fremme sport og fysisk aktivitet i hele Europa på nationalt, regionalt og lokalt plan og tilskynde de europæiske borgere til at leve et sundere liv. Ifølge Eurobarometerundersøgelsen om sport og fysisk aktivitet fra april-maj 2020 dyrker 62 % af europæerne aldrig eller sjældent sport eller deltager i sport. Dette har negative konsekvenser for både den enkeltes sundhed og økonomien på grund af højere sundhedsudgifter, lavere produktivitet og nedsat beskæftigelsesegnethed.

Siden 2015 har medlemsstaterne og partnerlandene hvert år afholdt en lang række aktiviteter og arrangementer for at markere den europæiske idrætsuge. I 2025 fejrede den europæiske idrætsuge sit 10-års jubilæum med temaet "#BeActive – Then. Now. Always." Der blev sat fokus på at erstatte skærmtid med fysisk aktivitet for at forbedre den mentale sundhed og udvide adgangen til sport for at fremme inklusion på tværs af alle aldre og baggrunde.

I løbet af de seneste 10 år har initiativet inspireret over 103 millioner personer til at deltage i mere end 353 000 arrangementer, der afholdes i 42 lande og regioner.

3. Priser

Siden 2022 har Kommissionen uddelt EU-sportspriserne #BeActive og #BeInclusive med det formål at anerkende resultater inden for fem kategorier: fysisk aktivitet, inklusion, frivilligt arbejde, aktiviteter på tværs af generationerne og fred. Priserne sætter fokus på både højtprofilerede projekter og græsrodsinitiativer og belønner

innovative idéer udviklet af enkeltpersoner og organisationer, der fremmer sport og fysiske aktiviteter. De støtter navnlig bestræbelser på at nedbryde sociale barrierer gennem sport og fremme samhørighed i lokalsamfundet, inklusion af migranter og en fælles følelse af europæisk identitet.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

I Europa-Parlamentet hører udviklingen af en europæisk sportspolitik under **Kultur- og Uddannelsesudvalget (CULT)**. Den 19. maj 2021 besluttede CULT sig sammen med **Underudvalget om Menneskerettigheder (DROI)** for at drøfte menneskerettigheder i forbindelse med store sportsbegivenheder.

Den 23. november 2021 vedtog Parlamentet en beslutning med titlen "EU's idrætspolitik: vurdering og mulige veje frem". Beslutningen indeholder henstillinger om at:

— **øge finansieringen** til breddeidræt

— **forbedre reguleringen** af spillertransfers

— **sikre lige løn og større synlighed** for kvinder inden for sport

— **indføre øget beskyttelse** af børn inden for sport og

— **øge den tid, der afsættes til fysisk aktivitet** i skolerne.

Den indeholdt også et forslag op at oprette en "EU-idrætskoordinator", som skulle have til opgave at intensivere det tværsektorielle samarbejde.

Den 9. juli 2022 mødtes en gruppe MEP'er med FIFA-officials for at drøfte reformen af transfersystemet, menneskerettighedsspørgsmål inden for fodbold, udviklingen af kvindefodbold og beskyttelse af børn inden for sport.

Den 10. november 2022 vedtog Parlamentet en beslutning om e-sport og videospil, hvori e-sport ("elektronisk sport", dvs. organiserede, konkurrenceprægede videospilbegivenheder) blev anerkendt som et særskilt område, der adskiller sig fra traditionelle sportsgrene. I denne beslutning blev Kommissionen opfordret til at udarbejde et charter til fremme af europæiske værdier i forbindelse med e-sportskonkurrencer og til at overveje at indføre et visum for e-sportspersonale (herunder spillere). Parlamentet anerkendte potentialet i sportsvideospil og virtuelle sportsgrene med hensyn til at udforske nye former for fanengagement og øge unges deltagelse i fysiske aktiviteter og anerkendte samtidig behovet for at beskytte e-sport mod aftalt spil og ulovligt spil. Det gav udtryk for, at det **støttede en ansvarlig EU-tilgang til videospil og e-sport** ved at promovere dem som led i en sund livsstil, der omfatter fysisk aktivitet, personlig social interaktion og deltagelse i kulturelle aktiviteter.

Den 7. oktober 2025 vedtog Parlamentet en beslutning om den europæiske sportsmodel. I beslutningen blev der opfordret til at:

— **beskytte breddeidrætten**

— **fremme sikkerhed og social inklusion og**

— **sikre, at sportsorganisationer overholder EU-retten**, navnlig på konkurrence- og arbejdsmarkedsområdet.

I beslutningen blev der også udtrykt støtte til sportsudøvere som arbejdstagere og til opfordringen om god forvaltning, gennemsigtighed og finansiel solidaritet i sportverdenen, fra professionelt niveau til græsrodsniveau.

Den 3. december 2024 udvekslede CULT-udvalget synspunkter med Kommissionen og Rådet om politiske foranstaltninger til forebyggelse og **bekæmpelse af forskelsbehandling og kønsbaseret vold** inden for sport, og den 2. december 2025 drøfte de, hvordan sport kan være et redskab til at **styrke personer med handicap.**

Den 21. januar 2026 afholdt Parlamentet en debat om **onlinepiratkopiering af sportsbegivenheder og andre direkte begivenheder** og gjorde status over den skade, som dette fænomen har forårsaget, og de foranstaltninger, som Kommissionen hidtil har truffet for at imødegå det. Debatten viste, at disse foranstaltninger havde opnået positive resultater på platforme, men ikke været så vellykkede blandt formidlere. Parlamentet og Kommissionen var enige om, at indsatsen skulle intensiveres, og at foranstaltningerne skulle anvendes mere konsekvent.

Dette faktablad er udarbejdet af Europa-Parlamentets Temaafdeling for Borgernes Rettigheder og Retlige og Institutionelle Anliggender. Se yderligere oplysninger om emnet på Kultur- og Uddannelsesudvalgets websted.

LÉANE EMMA CLARA COSTES / Denise CHIRCOP
05/2026